

บันทึก

เรื่อง การสื่อสารแห่งประเทศไทยขออนุญาตทำทางเชื่อมกับทางหลวงพิเศษ
(ปัญหาตามข้อ ๕๐ และข้อ ๕๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๙๕
ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๑๕)

กรมทางหลวงได้มีหนังสือ ที่ คค ๐๖๐๖/๓๔๖๐ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๓๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า การสื่อสารแห่งประเทศไทยได้ยื่นคำขออนุญาตทำทางเชื่อมในเขตทางหลวงพิเศษ หมายเลข ๓๕ ตอนกรุงเทพ - สมุทรสาครที่ กม. ๒๐ + ๑๖๓ เพื่อเป็นทางเข้าออกสถานีทวนสัญญาณไมโครเวฟ

ในการขออนุญาตทำทางเชื่อมกับทางหลวงพิเศษนี้ มีข้อกฎหมายตามข้อ ๕๐ และข้อ ๕๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๙๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ดังนี้

“ข้อ ๕๐ ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงพิเศษเพื่อเป็นทางเข้าออกทางหลวงพิเศษ

ในกรณีที่ทางหลวงพิเศษมีทางขนาน ผู้ใดจะสร้างทาง ถนนหรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงพิเศษเป็นทางเข้าออกทางขนาน ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ

ฯลฯ

ฯลฯ

ข้อ ๕๑ ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างอาคาร หรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงพิเศษ

ผู้ซึ่งดำเนินการอันเป็นสาธารณูปโภค เมื่อมีความจำเป็นต้องปักเสาพาดสาย วางท่อ หรือกระทำการใด อันเป็นกิจการสาธารณูปโภคในเขตทางหลวงพิเศษ ให้กระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ

ในการอนุญาตให้กระทำการตามวรรคสอง ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษจะกำหนดตำแหน่งและระดับที่จะกระทำการนั้นรวมทั้งกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ และให้นำข้อ ๔๒ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ฯลฯ

ฯลฯ”

ตามข้อเท็จจริงปรากฏว่า ทางหลวงพิเศษสายดังกล่าวไม่มีทางขนานในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่กรณีการสื่อสารแห่งประเทศไทยขออนุญาตทำทางเชื่อมเข้าออกสถานีทวนสัญญาณไมโครเวฟ มีความเห็นแตกต่างกันเป็นสองฝ่าย กล่าวคือฝ่ายหนึ่งเห็นว่าการทำทางเข้าออกระหว่างสถานีทวนสัญญาณไมโครเวฟกับทางหลวงพิเศษ เป็นการกระทำการใด ๆ อันเป็นกิจการสาธารณูปโภค จึงสามารถอนุญาตให้ทำทางเชื่อมได้ตามข้อ ๕๑ วรรคสอง อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่า สถานีทวนสัญญาณไมโครเวฟของการสื่อสารแห่งประเทศไทย เป็นกิจการอันเป็นสาธารณูปโภค เมื่อมีความจำเป็นต้องปักเสา พาดสาย วางท่อ หรือการกระทำการใด ๆ อันเป็นกิจการสาธารณูปโภคในเขตทางหลวงพิเศษ ให้กระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจาก

ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ แต่ทางเชื่อมเพื่อเป็นทางเข้าออกสถานีทวนสัญญาณไมโครเวฟ ซึ่งการสื่อสารแห่งประเทศไทยขออนุญาตสร้างในเขตทางหลวงพิเศษ ไม่เป็นกิจการอันเป็นสาธารณูปโภคและไม่ใช้การกระทำใด ๆ อันเป็นกิจการอันเป็นสาธารณูปโภค จึงต้องห้ามมิให้สร้างในเขตทางหลวงพิเศษเพื่อเป็นทางเข้าออกทางหลวงพิเศษตามความในข้อ ๕๐ วรรคแรกแห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๙๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และเนื่องจากทางหลวงพิเศษในบริเวณที่ขอสร้างทางหลวงเชื่อมไม่มีทางขนาน จึงนำข้อ ๕๐ วรรคสอง มาใช้บังคับไม่ได้

กรณีมีปัญหว่า การทำทางเข้าออกระหว่างสถานีทวนสัญญาณไมโครเวฟของการสื่อสารแห่งประเทศไทยกับทางหลวงพิเศษ จะถือว่าเป็นการกระทำใด ๆ อันเป็นกิจการสาธารณูปโภคซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษมีอำนาจอนุญาตตามข้อ ๕๑ วรรคสองหรือไม่ และกรมทางหลวงจะอนุญาตให้การสื่อสารแห่งประเทศไทยทำทางเข้าออกสถานีตามที่มีการสื่อสารขออนุญาตได้หรือไม่ เพียงใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวประกอบกับรับฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงคมนาคม (กรมทางหลวงและการสื่อสารแห่งประเทศไทย) แล้ว มีความเห็นว่า ข้อ ๕๑^๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๙๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นบทบัญญัติที่ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงพิเศษ โดยมีข้อยกเว้นไว้สำหรับผู้ซึ่งดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณูปโภคที่มีความจำเป็นต้องปักเสา พาดสาย วางท่อหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นกิจการสาธารณูปโภคในเขตทางหลวงพิเศษที่จะกระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ ข้อ ๕๑ ไม่ได้เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการสร้างทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดเพื่อเป็นทางเข้าออกทางหลวงพิเศษตามที่บัญญัติไว้ในข้อ ๕๐ ฉะนั้น การทำทางเข้าออกระหว่างสถานีทวนสัญญาณไมโครเวฟของการสื่อสารแห่งประเทศไทยกับทางหลวงพิเศษ จึงถือได้ว่าเป็นการสร้างทางอย่างหนึ่ง ไม่ใช่สิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดตามข้อ ๕๑ การที่ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษจะอนุญาตให้ผู้ใดสร้างทาง

^๑ ข้อ ๕๑ ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงพิเศษ

ผู้ซึ่งดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณูปโภค เมื่อมีความจำเป็นต้องปักเสาพาดสาย วางท่อหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นกิจการสาธารณูปโภคในเขตทางหลวงพิเศษ ให้กระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ

ในการอนุญาตให้กระทำการตามวรรคสอง ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษจะกระทำการนั้น รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ และให้นำข้อ ๔๒ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การอนุญาตตามวรรคสอง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทาง ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษจะเพิกถอนเสียก็ได้

ในกรณีที่ผู้ซึ่งดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณูปโภคตามวรรคสอง ได้กระทำการผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ให้การอนุญาตนั้นสิ้นสุดลง

อาคารหรือสิ่งอื่นที่ปลูกสร้างขึ้นโดยฝ่าฝืนวรรคหนึ่ง หรือโดยไม่ได้รับอนุญาตตามวรรคสอง หรือผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาตตามวรรคสาม ให้นำข้อ ๔๕ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถนน หรือสิ่งอื่นใดเพื่อเป็นทางเข้าออกทางหลวงพิเศษนั้นจึงต้องพิจารณาตามข้อ ๕๐^๒ ซึ่งบัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดสร้างทางเพื่อเป็นทางเข้าออกทางหลวงพิเศษโดยมีข้อยกเว้นตามวรรคสองเฉพาะกรณีที่ทางหลวงพิเศษนั้นมีทางขนาน จึงอาจมีการอนุญาตให้สร้างทางในเขตทางหลวงพิเศษเพื่อเป็นทางเข้าออกทางขนานได้ เมื่อข้อเท็จจริงที่หารือมาปรากฏว่า การสื่อสารแห่งประเทศไทยได้ยื่นขออนุญาตทำทางเชื่อมเขตทางหลวงพิเศษหมายเลข ๓๕ ตอนกรุงเทพ-สมุทรสาครที่ กม. ๒๐ + ๑๖๓ โดยทางหลวงพิเศษดังกล่าวไม่มีทางขนาน จึงไม่เข้าข้อยกเว้นตามข้อ ๕๐ วรรคสอง ฉะนั้น ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษจึงไม่อาจอนุญาตให้การสื่อสารแห่งประเทศไทยสร้างทางในเขตทางหลวงพิเศษได้

ส่วนปัญหาที่ว่า การทำทางเข้าออกระหว่างสถานีทวนสัญญาณไมโครเวฟของการสื่อสารแห่งประเทศไทยกับทางหลวงพิเศษ จะถือว่าการกระทำใด ๆ อันเป็นกิจการสาธารณูปโภค ซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษมีอำนาจพิจารณาตามข้อ ๕๑ หรือไม่ จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณา เพราะถึงแม้จะถือว่าการสื่อสารสาธารณูปโภค ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษก็ไม่อาจอนุญาตได้ตามข้อ ๕๑ ดังที่กล่าวข้างต้น

(ลงชื่อ) อมร จันทสมบุรณ์

(นายอมร จันทสมบุรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๓๑

^๒ ข้อ ๕๐ ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงพิเศษเพื่อเป็นทางเข้าออกทางหลวงพิเศษ

ในกรณีที่ทางหลวงพิเศษมีทางขนาน ผู้ใดจะสร้างทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงพิเศษเพื่อเป็นทางเข้าออกทางขนาน ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ

การอนุญาตตามวรรคสอง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทางผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษจะเพิกถอนเสียก็ได้

ทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยฝ่าฝืนวรรคหนึ่งหรือโดยไม่ได้รับอนุญาตตามวรรคสอง ให้นำข้อ ๓๓ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม